

ΕΝΟΤΗΤΑ 18 - ΤΡΑΠΕΖΑ - ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**ΜΕΡΟΣ Α' - ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ**

- Πελάτης: Καλημέρα σας.
 Υπάλληλος: Γεια σας. Πώς μπορώ να σας εξυπηρετήσω;
 Πελάτης: Θα αγοράσω σπίτι για την κόρη μου, αλλά οι οικονομίες μου δεν επαρκούν, οπότε μάλλον θα πάρω ένα **δάνειο** από την τράπεζά σας.
- Υπάλληλος: **Έχετε ανοίξει** κάποιο **λογαριασμό** σ' εμάς;
 Πελάτης: Βεβαίως. Έχω **λογαριασμό ταμειυτηρίου**. Ορίστε και το **βιβλιάριό** μου.
- Υπάλληλος: Πολύ ωραία, κύριε Σταματίου. Τι **ποσό** θα θελήσετε;
 Πελάτης: Νομίζω ότι τριάντα χιλιάδες ευρώ θα είναι αρκετά.
 Υπάλληλος: Λυπάμαι, αλλά το **υπόλοιπο** του λογαριασμού σας δεν επαρκεί, οπότε δεν θα μπορέσετε να πάρετε τόσο υψηλό δάνειο. Μπορούμε να σας δώσουμε μέχρι είκοσι χιλιάδες ευρώ.
- Πελάτης: Τι κρίμα! Θα περιμένω πολύ καιρό ακόμα, μέχρι να καταφέρω να αποταμιεύσω το ποσό που χρειάζομαι. Το τελευταίο διάστημα είχα πολλά άλλα έξοδα, κι έτσι έκανα λίγες **καταθέσεις** και συχνές **αναλήψεις**.
- Υπάλληλος: Κοιτάξτε. Μπορείτε ίσως να βάλετε μπροστά την αγορά με το ποσό που δικαιούστε για δάνειο. Σας συμφέρει να το πάρετε τώρα γιατί έχουμε **πτώση του πληθωρισμού**, κι έτσι είχαμε **μείωση των επιτοκίων**.
- Πελάτης: Μμμ, ενδιαφέρον! Ευχαριστώ πολύ για τη συμβουλή σας. Θα το κανονίσω και με το δικηγόρο μου και θα τα ξαναπούμε. Επίσης θα ήθελα κάτι άλλο. Η γυναίκα μου θέλει να ανοίξουμε ένα **κοινό λογαριασμό**.
- Υπάλληλος: Φυσικά. Κανένα πρόβλημα. Γράφτε παρακαλώ εδώ τα στοιχεία τα δικά σας και της γυναίκας σας, και πηγαίνετε στο **ταμείο**. Ο **ταμίας** θα σας ετοιμάσει το νέο βιβλιάριο στον υπολογιστή.
- Πελάτης: Σας ευχαριστώ πολύ. Θα ξαναπεράσω.
 Υπάλληλος: Θα σας περιμένω. Γεια σας.

Ειδικό Λεξιλόγιο

- **Δάνειο, -α:** χρηματικό ποσό που δίνει ή παίρνει κανείς με τη συμφωνία να το επιστρέψει με ή χωρίς τόκο.
Π.χ. Τα χρήματά τους δεν έφταναν για την αγορά του σπιτιού και έτσι πήραν ένα δάνειο από την τράπεζα.
- **Ανοίγω λογαριασμό (-ός, -οί):** ξεκινώ συναλλαγές, αποκτώ δικαίωμα κατάθεσης ή ανάληψης χρημάτων.
Π.χ. Πρώτα πρέπει να ανοίξετε λογαριασμό και μετά εμείς θα σας καταθέσουμε σε αυτόν το ποσό του δανείου.
- **Λογαριασμός, -οί ταμιευτηρίου (-ο, -α):** λογαριασμός που επιτρέπει την κατάθεση και ανάληψη χρημάτων χωρίς χρονική προειδοποίηση και περιορισμούς.
Π.χ. Με τον λογαριασμό ταμιευτηρίου μπορείτε να παίρνετε χρήματα όποτε εσείς θελήσετε.
- **Βιβλιάριο, -α (τραπέζης):** έχει το σχήμα μικρού βιβλίου με τα ατομικά στοιχεία του κατόχου και του δίνει το δικαίωμα να κινεί χρήματα σε έναν λογαριασμό.
Π.χ. Για να πάρετε χρήματα από τον λογαριασμό σας, πρέπει να έχετε μαζί το βιβλιάριό σας.
- **Ποσό, -ά:** ποσότητα χρήματος.
Π.χ. Το ποσό που έχει στο λογαριασμό του ανέρχεται στις 35.000 ευρώ.
- **Υπόλοιπο (λογαριασμού):** ό,τι απομένει από το ποσό που υπάρχει σε έναν λογαριασμό.
Π.χ. Το υπόλοιπο του τραπεζικού μου λογαριασμού είναι διακόσια ευρώ!
- **Κατάθεση, -εις:** η πράξη κατά την οποία βάζουμε (καταθέτουμε) χρήματα σε έναν τραπεζικό λογαριασμό.
Π.χ. Έκανε μια μεγάλη κατάθεση στον λογαριασμό μου ως δώρο γάμου.
- **Ανάληψη, -εις:** η πράξη κατά την οποία παίρνουμε (αποσύρουμε) χρήματα που έχουν κατατεθεί σε λογαριασμό τράπεζας.
Π.χ. Στην τελευταία ανάληψη πήρα χίλια ευρώ από το λογαριασμό μου.
- **Πληθωρισμός:** γενική αύξηση των τιμών, μείωση της πραγματικής αγοραστικής αξίας του χρήματος.
Π.χ. Ο πληθωρισμός είναι το βασικό πρόβλημα για τα εισοδήματα των εργαζομένων.
- **Πτώση του πληθωρισμού:** όταν οι τιμές πέφτουν και η πραγματική αγοραστική αξία του χρήματος αυξάνεται.
Π.χ. Στόχος της κυβέρνησης είναι η πτώση του πληθωρισμού στο 2,5%.
- **Επιτόκιο, -α:** το ποσοστό ή το μέτρο με βάση το οποίο υπολογίζεται το ύψος του τόκου.
Π.χ. Φέτος τα επιτόκια θα παραμείνουν σταθερά.

- **Μείωση των επιτοκίων:** όταν πέφτει το ποσοστό με το οποίο υπολογίζεται το ύψος του τόκου, οπότε τα δάνεια γίνονται φτηνότερα και οι καταθέσεις δεν έχουν μεγάλη απόδοση.
Π.χ. Με τη συνεχιζόμενη μείωση των επιτοκίων τα δάνεια θα γίνουν πιο ελκυστικά για όλους.
- **Κοινός-ή-ό λογαριασμός, -οι:** ο λογαριασμός που ανήκει σε πολλούς και χρησιμοποιείται από όλους αυτούς.
Π.χ. Άνοιξε έναν κοινό λογαριασμό με την κόρη του, για να μπορεί και αυτή να διαχειρίζεται τα χρήματά του.
- **Ταμείο, -α:** ο χώρος στον οποίο γίνονται εισπράξεις και πληρωμές.
Π.χ. Το υποκατάστημα της τράπεζας στην περιοχή μου έχει μόνο δύο ταμεία και έτσι μαζεύεται πολύς κόσμος.
- **Ταμίας, -ες:** πρόσωπο που κρατά ή διευθύνει το ταμείο, που κάνει εισπράξεις και πληρωμές.
Π.χ. Ο ταμίας πρέπει να είναι γρήγορος αλλά και πολύ προσεκτικός.

Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή λέξη σε κάθε πρόταση:

λογαριασμό, κοινό, πληθωρισμού, επιτόκια, βιβλιάριο

1. Πόσα χρήματα θα καταθέσετε στο ..... σας, κύριε;
2. Τα υψηλά ..... είναι η καλύτερη πολιτική για την ώρα.
3. Στόχος της κυβέρνησης είναι η μείωση του ..... στο 2%.
4. Χωρίς το ..... σας, δεν μπορούμε να σας εξυπηρετήσουμε.
5. Έχω έναν ..... λογαριασμό με την κόρη μου.

2. Αντιστοιχίστε, φτιάχνοντας ζευγάρια λέξεων, που να ταιριάζουν νοηματικά:

1. μειωμένα	λογαριασμού
2. πτώση	τραπέζης
3. υπόλοιπο	επιτόκια
4. βιβλιάριο	πληθωρισμού
5. κοινός	λογαριασμός

Γενικό Λεξιλόγιο

- **Να εξυπηρετήσω:** ρήμα, έγκλισης υποτακτικής, χρόνου αορίστου, φωνής ενεργητικής, προσώπου α', αριθμού ενικού, συζυγίας β' (εξυπηρετώ)
Π.χ. Αυτός ο υπάλληλος δεν είναι ικανός να εξυπηρετήσει κανέναν.

Αρχικοί χρόνοι: εξυπηρετώ, εξυπηρετούσα, θα εξυπηρετώ, θα εξυπηρετήσω, εξυπηρετήσα, έχω εξυπηρετήσει, είχα εξυπηρετήσει, θα έχω εξυπηρετήσει

- **Οικονομίες:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, αριθμού πληθυντικού, πτώσης ονομαστικής (η οικονομία, -ας)
Π.χ. Έχει όλες τις οικονομίες της στην τράπεζα.

Κλίση:

η οικονομία	οι οικονομίες
της οικονομίας	των οικονομιών
την οικονομία	τις οικονομίες
οικονομία	οικονομίες

- **Επαρκούν:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου ενεστώτα, φωνής ενεργητικής, προσώπου γ', αριθμού πληθυντικού, συζυγίας β' (επαρκώ)
Π.χ. Τα χρήματα που έχω στο λογαριασμό μου δεν επαρκούν για να καλύψουν τη δόση του δανείου.

Αρχικοί χρόνοι: επαρκώ, επαρκούσα, θα επαρκώ, θα επαρκέσω, επήρκεσα, έχω επαρκέσει, είχα επαρκέσει, θα έχω επαρκέσει

- **Οπότε:** συμπερασματικός σύνδεσμος
Π.χ. Η προθεσμία εξόφλησης του δανείου λήγει σε μία εβδομάδα, οπότε πρέπει να τακτοποιήσετε το χρέος σας άμεσα.
- **Τι κρίμα:** έκφραση δυσαρέσκειας
Π.χ. Τι κρίμα! Έχουμε διακοπή ρεύματος κι έτσι δεν μπορώ να ενημερώσω το βιβλιάριό σας!

Κλίση:

το κρίμα	τα κρίματα
του κρίματος	των κριμάτων
το κρίμα	τα κρίματα
κρίμα	κρίματα

- **Μέχρι:** πρόθεση, που δηλώνει όριο (εδώ ποσοτικό)
Π.χ. Ο τόκος του δανείου μπορεί να ανέβει την επόμενη διετία μέχρι 2%.
- **Να αποταμιεύσω:** ρήμα, έγκλισης υποτακτικής, χρόνου αορίστου, φωνής ενεργητικής, προσώπου α', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (αποταμιεύω)
Π.χ. Δε μπορώ να αποταμιεύω κάθε μήνα, γιατί ο μισθός μου είναι πολύ μικρός.

Αρχικοί χρόνοι: αποταμιεύω, αποταμίευα, θα αποταμιεύω, θα αποταμιεύσω, αποταμίευσα, έχω αποταμιεύσει, είχα αποταμιεύσει, θα έχω αποταμιεύσει

- **Βάζω μπροστά:** έκφραση.
Π.χ. Σύντομα βάζω μπροστά μία νέα επιχείρηση και θα χρειαστώ μετρητά.
- **Συμφέρει:** ρήμα απρόσωπο, έγκλισης οριστικής, χρόνου ενεστώτα, φωνής ενεργητικής, προσώπου γ', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (συμφέρει)
Π.χ. Δε με συμφέρει να πάρω δάνειο τώρα, γιατί τα επιτόκια ανεβαίνουν διαρκώς.

Αρχικοί χρόνοι: συμφέρει, συνέφερε, θα συμφέρει

- **Θα κανονίσω:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου μέλλοντα, φωνής ενεργητικής, προσώπου α', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (κανονίζω)
Π.χ. Ο διευθυντής της τράπεζας θα κανονίσει να πάρω το δάνειο χωρίς πολλές διατυπώσεις.

Αρχικοί χρόνοι: κανονίζω, κανόνιζα, θα κανονίζω, θα κανονίσω, κανόνισα, έχω κανονίσει, είχα κανονίσει, θα έχω κανονίσει

- **Δικηγόρο:** ουσιαστικό, γένους αρσενικού, αριθμού ενικού, πτώσης αιτιατικής (ο δικηγόρος, -ου)
Π.χ. Πριν υπογράψεις το δάνειο, καλό είναι να εξετάσεις τους όρους του μαζί με το δικηγόρο σου.

Κλίση:

ο δικηγόρος	οι δικηγόροι
του δικηγόρου	των δικηγόρων
τον δικηγόρο	τους δικηγόρους
δικηγόρε	δικηγόροι

- **Στοιχεία:** ουσιαστικό, γένους ουδέτερου, αριθμού πληθυντικού, πτώσης αιτιατικής (το στοιχείο, -ου)
Π.χ. Χρειάζεται να μου δώσετε όλα σας τα στοιχεία για να ετοιμάσω τα χαρτιά για το δάνειο.

Κλίση:

ΤΟ στοιχείο
του στοιχείου
ΤΟ στοιχείο
στοιχείο

ΤΑ στοιχεία
των στοιχείων
ΤΑ στοιχεία
στοιχεία

Άσκηση Κατανόησης

Σημειώστε τις σωστές προτάσεις με Σ και τις λάθος με Λ:

1. Ο κ. Σταματίου είναι καινούργιος πελάτης της τράπεζας.
2. Ο διευθυντής λέει στον κ. Σταματίου ότι μπορεί να πάρει το δάνειο που θέλει.
3. Ο κ. Σταματίου έχει δύο λογαριασμούς σ' αυτή την τράπεζα.
4. Ο κ. Σταματίου θέλει να μιλήσει με το δικηγόρο του πριν αποφασίσει τι θα κάνει.
5. Το υπόλοιπο του λογαριασμού του κ. Σταματίου δεν επαρκεί για το δάνειο.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**ΑΠΛΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ**

Μελλοντικοί χρόνοι, δηλαδή χρόνοι που αναφέρονται στο μέλλον είναι ο απλός μέλλοντας, ο συνεχής και ο συντελεσμένος. Ο απλός μέλλοντας είναι χρόνος **συνοπτικός**, δηλ. παρουσιάζει αυτό που σημαίνει το ρήμα σαν κάτι στιγμιαίο, και **περιφραστικός**, δηλ. αποτελείται από δύο λέξεις.

Ο απλός μέλλοντας φανερώνει κάτι που θα γίνει στο μέλλον, χωρίς συνέχεια ή επανάληψη.

Π.χ. **-Θα μιλήσουμε** αύριο.
-Σε ένα χρόνο **θα ταξιδέψω** στο εξωτερικό.

Ο απλός μέλλοντας σχηματίζεται με το «**θα**» και το χαρακτήρα σ, ξ, ή ψ στο θέμα του ενεστώτα. Αυτός συνήθως αντικαθιστά το χαρακτήρα του ενεστώτα (παρ. α, γ). Εάν αυτός είναι σύμφωνο και πριν από αυτόν υπάρχει και δεύτερο σύμφωνο, αντικαθιστά και τα 2 γράμματα (παρ. β). Οι καταλήξεις του απλού μέλλοντα είναι ίδιες με του ενεστώτα.

Π.χ. α) δουλεύ-ω - θα δουλέ**ψ**-ω
β) καλύ**πτ**-ω - θα καλύ**ψ**-ω
γ) πιά**ν**-ω - θα πιά**σ**-ω

Κλίση

θα δέ σ -ω	θα γρά ψ -ω	θα ψά ξ -ω
θα δέ σ -εις	θα γρά ψ -εις	θα ψά ξ -εις
θα δέ σ -ει	θα γρά ψ -ει	θα ψά ξ -ει
θα δέ σ -ουμε	θα γρά ψ -ουμε	θα ψά ξ -ουμε
θα δέ σ -ετε	θα γρά ψ -ετε	θα ψά ξ -ετε
θα δέ σ -ουν	θα γρά ψ -ουν	θα ψά ξ -ουν

Συνήθειες ανώμαλοι μέλλοντες:

βάζω	θα βάζω
βγάζω	θα βγάζω
βγαίνω	θα βγω
βλέπω	θα δω
βρίσκω	θα βρω
λέω	θα πω
μένω	θα μείνω
μπαίνω	θα μπω
παίρνω	θα πάρω
πηγαίνω	θα πάω
πίνω	θα πιω
στέλνω	θα στείλω
τρώω	θα φάω

Ασκήσεις

1. Σχηματίστε τον απλό μέλλοντα των παρακάτω ρημάτων, χωρίς να αλλάξετε πρόσωπο και αριθμό:

1. πληρώνουμε	_____
2. ρίχνετε	_____
3. στολίζουν	_____
4. πιάνω	_____
5. σηκώνεις	_____

2. Συμπληρώστε τα κενά με το ρήμα της παρένθεσης στο σωστό τύπο του απλού μέλλοντα:

1. Ο θεός μου ..... (μπαίνω) στο νοσοκομείο την επόμενη βδομάδα.
2. Πιστεύω ότι η εταιρεία μας ..... (κερδίζω) αυτή τη φορά το στοίχημα του ανταγωνισμού.
3. Πώς ..... (κρύβω) αυτό το λάθος από τους γονείς σου, Πέτρο;
4. Υπολογίζω ότι ..... (φτάνω) στις 11.00 στον προορισμό μου.
5. Αν έχεις τα σωστά επιχειρήματα, ... ΤΟΝ ..... (πειθω) εύκολα.

3. Σχηματίστε τον απλό μέλλοντα των παρακάτω ρημάτων, χωρίς να αλλάξετε πρόσωπο και αριθμό:

1. δάνεισα	_____
2. καρφώσαμε	_____
3. έπιασες	_____
4. έσπρωξε	_____
5. ελπίζετε	_____

4. Σημειώστε με ένα √ τα ρήματα που είναι σε απλό μέλλοντα:

έφησες		ανοίξαμε	
θα στολίσω		παίζουν	
θα αρπάξετε		θα διαλέγουν	
σπρώχνουμε		δουλεύουμε	
θα τρέξετε		θα δείξεις	

ΜΕΡΟΣ Β' - ΔΑΝΕΙΑ - ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Υπάρχουν πολλών ειδών δάνεια, **προσωπικά, καταναλωτικά, στεγαστικά, επαγγελματικά**, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του κάθε πελάτη. Για ένα καινούργιο δάνειο ο ενδιαφερόμενος πρέπει να κάνει **φορολογική δήλωση** και χρειάζεται να προσκομίσει στην τράπεζα τη **φορολογική του ενημερότητα**. Η τράπεζα, στη συνέχεια, θα ελέγξει το **οικονομικό προφίλ** του πελάτη, για να δει εάν ο πελάτης χρωστάει λεφτά σε άλλη τράπεζα ή εάν έχει **ακάλυπτες επιταγές**.

Η τράπεζα, επίσης, θα δίνει κάποια μικρή **αμοιβή** σε εταιρείες, οι οποίες έχουν **βάσεις δεδομένων** από άλλες τράπεζες, για να ελέγχουν αν ο πελάτης τους έχει κάνει οικονομικές **ατασθαλίες** και βρίσκεται στη **μαύρη λίστα**. Σε ορισμένες περιπτώσεις, χρειάζεται να **εγγυηθεί** κάποιος, ένας **εγγυητής**, ώστε να δώσει η τράπεζα δάνεια σε έναν **εν δυνάμει** πελάτη της με προβληματικό οικονομικό προφίλ.

Σε κάθε καινούργιο δάνειο το **εισόδημα**, που έχει κάποιος, θα καθορίζει κάθε φορά το ποσό του δανείου, τη διάρκειά του και το επιτόκιο. Σε περίπτωση μη **εξόφλησης** του δανείου, θα υπάρχει επιτόκιο πάνω στους **τόκους**, το οποίο λέγεται **επιτόκιο υπερημερίας**.

Τα πιο συνηθισμένα είδη **λογαριασμών** καταθέσεων είναι:

1. Ο λογαριασμός ταμειυτηρίου
2. Ο **τρεχούμενος λογαριασμός**
3. Ο **προθεσμιακός λογαριασμός**

Στο λογαριασμό μας βάζουμε λεφτά, δηλαδή κάνουμε κατάθεση, ή παίρνουμε λεφτά, δηλαδή κάνουμε ανάληψη. Στο λογαριασμό μας μπορούμε να καταθέσουμε **μετρητά** ή **επιταγές**. Στο μέλλον οι περισσότεροι θα **προτιμούν** να πληρώνουν με **πιστωτική κάρτα**, για να μην έχουν μετρητά πάνω τους. Ο ταμίας ενημερώνει την **κίνηση του λογαριασμού** μας στο βιβλιάριο μας. Όταν έχουμε τρεχούμενο λογαριασμό, συνήθως έχουμε και **μπλοκ επιταγών** για τις συναλλαγές μας. Για να **εξαργυρώσουμε** ή να **μεταβιβάσουμε** μια επιταγή σε κάποιον άλλο, την **οπισθογραφούμε**, δηλαδή **υπογράφουμε** στην πίσω πλευρά.

Στην τράπεζα μπορούμε, μεταξύ άλλων:

1. να εξαργυρώσουμε μια επιταγή
2. να αλλάξουμε συνάλλαγμα
3. να κάνουμε κάποιο **έμβασμα**
4. να κάνουμε μια εισαγωγή ή μια εξαγωγή.

Ειδικό Λεξιλόγιο

- **Προσωπικό (-ός-ή-ό) (δάνειο, -α):** το δάνειο που παίρνει κάποιος για να καλύψει προσωπικές του ανάγκες, χωρίς να χρειάζεται αποδείξεις για τη χρήση του δανείου.
Π.χ. Γιατί δεν παίρνεις ένα προσωπικό δάνειο για τα έξοδα του γάμου;
- **Καταναλωτικό (-ός-ή-ό) (δάνειο, -α):** το δάνειο που παίρνει κάποιος για να κάνει αγορές, τις οποίες πρέπει στη συνέχεια να αποδείξει ότι πραγματοποίησε.
Π.χ. Το καταναλωτικό δάνειο συνήθως είναι για ένα μικρό ποσό και έχει μικρή διάρκεια, αλλά δίνεται και πιο εύκολα.
- **Στεγαστικό (-ός-ή-ό) (δάνειο, -α):** το δάνειο που παίρνει κάποιος για να καλύψει τις ανάγκες του για στέγη.
Π.χ. Τα στεγαστικά δάνεια είναι αυτά που έχουν και τη μεγαλύτερη διάρκεια.
- **Επαγγελματικό (-ός-ή-ό) (δάνειο, -α):** το δάνειο που παίρνει κάποιος επαγγελματίας για να το χρησιμοποιήσει στην επιχείρησή του.
Π.χ. Δε θα μπορούσε να ανοίξει το μαγαζί χωρίς το επαγγελματικό δάνειο που πήρε.
- **Φορολογική (-ός-ή-ό)ω δήλωση, -εις:** έγγραφη ανακοίνωση πολίτη προς την εφορία, με την οποία ενημερώνει για τα εισοδήματα και τα περιουσιακά στοιχεία που απέκτησε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους.
Π.χ. Οι φορολογικές δηλώσεις μπορούν να κατατεθούν και μέσω του διαδικτύου.
- **Φορολογική (-ός-ή-ό) ενημερότητα:** έγγραφο με το οποίο κάποιος βεβαιώνει ότι έχει τακτοποιήσει τους λογαριασμούς του με την εφορία.
Π.χ. Θα ήθελα επίσης ένα πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας, κύριε!
- **Οικονομικό (-ός-ή-ό) προφίλ:** τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που δείχνουν την οικονομική κατάσταση κάποιου.
Π.χ. Μέσα σε λίγες ώρες είχε έτοιμο το οικονομικό προφίλ όλων των πελατών μας.
- **Ακάλυπτη (-ος-η-ο) επιταγή, -ές:** επιταγή (έντυπη εντολή πληρωμής χρηματικού ποσού σε τρίτο) που δεν μπορεί να πληρωθεί, επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμα χρήματα στον λογαριασμό του εκδότη της.
Π.χ. Πρώτα χρησιμοποίησε τρεις ακάλυπτες επιταγές και μετά εξαφανίστηκε.
- **Αμοιβή, -ες:** υλική αποζημίωση ως αντάλλαγμα σε υπηρεσίες, εργασία κλπ.
Π.χ. Η αμοιβή της θα οριστεί από το διοικητικό συμβούλιο.
- **Βάση, -εις δεδομένων (-ο, -α):** συλλογή πληροφοριών, κατάλληλα οργανωμένων, που χρησιμοποιούνται για την επίλυση προβλημάτων με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή.
Π.χ. Σας ενημερώνουμε ότι δεν μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις βάσεις δεδομένων που σας δίνουμε για κανέναν άλλο σκοπό.

- **Μαύρη (-ος-η-ο) λίστα, -ες:** κατάλογος προσώπων που δεν πρέπει να τα εμπιστευτεί κανείς και να έχει πάρε-δώσε μαζί τους.
Π.χ. Όσους δεν πληρώνουν εγκαίρως τις δόσεις των δανείων τους οι τράπεζες τους βάζουν στη μαύρη λίστα.
- **Εγγυώμαι:** δίνω τις απαραίτητες εγγυήσεις (επίσημες δεσμεύσεις και διαβεβαιώσεις με αποδείξεις) για κάτι.
Π.χ. Η εταιρεία μας εγγυάται για την πληρωμή του δανείου.
- **Εγγυητής, -ές:** αυτός που εγγυάται επίσημα για την τήρηση μιας συμφωνίας.
Π.χ. Ο εγγυητής πρέπει να είναι ένα τρίτο πρόσωπο με αρκετά υψηλό εισόδημα ή ακίνητη περιουσία.
- **Εν δυνάμει:** για κάποιον ή κάτι που, ενώ δεν είναι τώρα, είναι δυνατόν να γίνει ή να αποτελέσει κάτι στο μέλλον.
Π.χ. Πρέπει να σκεφτούμε από πριν για όλα τα εν δυνάμει προβλήματα.
- **Εισόδημα, -ματα:** το σύνολο των εσόδων (χρήματα που εισπράττει ή κερδίζει) κάποιου.
Π.χ. Το εισόδημά του δεν ξεπερνά τα 6.000 ευρώ το χρόνο.
- **Εξόφληση, -εις:** η πληρωμή ενός χρέους (ποσού που χρωστάει κάποιος).
Π.χ. Η εξόφληση του δανείου μπορεί να γίνει σε δέκα ή σε δεκαπέντε χρόνια.
- **Τόκος, -οι:** ποσό που αποφέρουν ως κέρδος χρήματα που κατατέθηκαν ή δανείστηκαν.
Π.χ. Αυτό το είδος του λογαριασμού δίνει μεγαλύτερο τόκο.
- **Επιτόκιο, -α υπερημερίας:** το επιτόκιο που αφορά τις καθυστερήσεις πληρωμών.
Π.χ. Άκουσα ότι θα μειωθούν τα επιτόκια υπερημερίας.
- **Λογαριασμός, -οι:** χρηματικό ποσό που κατατίθεται σε τράπεζα, στο οποίο ο δικαιούχος μπορεί να προσθέσει ή να αποσύρει από αυτό χρήματα.
Π.χ. Έχετε λογαριασμό στην τράπεζά μας, κύριε;
- **Τρεχούμενος-η-ο λογαριασμός, -οι:** ο λογαριασμός που χρησιμοποιείται για πληρωμές και για συναλλαγές με επιταγές και εμβάσματα.
Π.χ. Θα καταθέσετε τα χρήματα στον τρεχούμενο λογαριασμό με αυτό το νούμερο.
- **Προθεσμιακός-ή-ό λογαριασμός, -οι:** ο λογαριασμός που σχετίζεται με μια προθεσμία, δηλαδή ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα, μέσα στο οποίο πρέπει να γίνει κάτι.
Π.χ. Συνήθως οι προθεσμιακοί λογαριασμοί έχουν μεγαλύτερο τόκο.
- **Μετρητά:** το ρευστό χρήμα ως μέσο πληρωμής σε αντίθεση με τις κάρτες, τις επιταγές κλπ.
Π.χ. Δεν κρατούσε ποτέ πολλά μετρητά από το φόβο των ληστών.

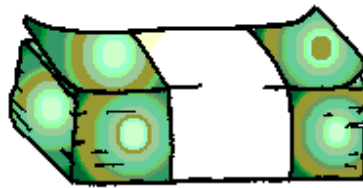
- **Επιταγή, -ές:** έντυπη εντολή πληρωμής χρηματικού ποσού σε τρίτο.
Π.χ. Παίρνει τον μισθό του με επιταγές από το λογιστήριο.
- **Πιστωτική (-ός-ή-ό) κάρτα, -ες:** το πλαστικό χρήμα, δελτίο που εκδίδει οικονομικός οργανισμός (συνήθως τράπεζα) και το οποίο χρησιμοποιείται αντί για μετρητά.
Π.χ. Στο πορτοφόλι του μπορούσες να δεις πέντε τουλάχιστον πιστωτικές κάρτες.
- **Κίνηση, -εις του λογαριασμού (-ός, -οί):** οι πράξεις και οι μεταβολές που γίνονται σε ένα λογαριασμό τράπεζας.
Π.χ. Η κίνηση του λογαριασμού σας φαίνεται σε αυτήν εδώ την απόδειξη.
- **Μπλοκ επιταγών (-ή, -ές):** επιταγές συγκολλημένες κατάλληλα ώστε να αποσπώνται εύκολα.
Π.χ. Σε αυτή τη χώρα, αν έχεις μπλοκ επιταγών, θεωρείσαι πλούσιος.
- **Εξαργυρώνω:** μετατρέπω σε χρήματα την αξία κάποιου.
Π.χ. Πότε θα εξαργυρώσουμε τις επιταγές; Μας τελειώνουν τα μετρητά.
- **Μεταβιβάζω:** παραχωρώ (δίνω) ένα δικαίωμά μου σε κάποιον.
Π.χ. Είχε ένα μεγάλο σπίτι, αλλά το μεταβίβασε στον εγγονό του.
- **Οπισθογραφώ:** υπογράφω στο πίσω μέρος ενός εγγράφου.
Π.χ. Πρέπει να οπισθογραφήσετε την επιταγή, πριν την εξαργυρώσετε.
- **Έμβασμα, -ματα:** εντολή μεταφοράς χρηματικού ποσού σε τραπεζικό λογαριασμό δικαιούχου.
Π.χ. Έστειλε ένα έμβασμα στην κόρη του που σπουδάζει στο εξωτερικό.

Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση για κάθε πρόταση:
  1. Μια επιταγή μπορούμε ή να την καταθέσουμε ή να την ..... .
α. αλλάξουμε   β. εξαργυρώσουμε   γ. χαλάσουμε
  2. Μπορείτε να πληρώσετε με κάρτα, με επιταγή ή με ..... .
α. μετρητά   β. λογαριασμό   γ. έμβασμα
  3. Θέλαμε να αγοράσουμε το δικό μας σπίτι κι έτσι πήραμε ..... δάνειο.
α. επαγγελματικό   β. καταναλωτικό   γ. στεγαστικό
  4. Αν το εισόδημά σας είναι μικρό, χρειάζεστε κάποιον ..... για το δάνειο.
α. επενδυτή   β. ενοικιαστή   γ. εγγυητή
  5. Οι φορολογικές ..... μπορούν να σταλούν και με το ταχυδρομείο.
α. δηλώσεις   β. ατασθαλίες   γ. ενημερώσεις

2. Αντιστοιχίστε, φτιάχνοντας ζευγάρια λέξεων, που να ταιριάζουν νοηματικά:

1. φορολογική	υπερημερίας
2. επιτόκιο	δεδομένων
3. προθεσμιακός	δάνειο
4. βάση	λογαριασμός
5. καταναλωτικό	ενημερότητα

Γενικό Λεξιλόγιο

- **Να ανταποκρίνονται:** ρήμα, έγκλισης υποτακτικής, χρόνου ενεστώτα, φωνής παθητικής, προσώπου γ', αριθμού πληθυντικού, συζυγίας α' (ανταποκρίνομαι)
Π.χ. Τα δάνεια που προσφέρει η τράπεζά μας, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και του πιο δύσκολου πελάτη.

Αρχικοί χρόνοι: ανταποκρίνομαι, ανταποκρινόμουν, θα ανταποκρίνομαι, θα ανταποκριθώ, ανταποκριθήκα, έχω ανταποκριθεί, είχα ανταποκριθεί, θα έχω ανταποκριθεί

- **Να προσκομίσει:** ρήμα, έγκλισης υποτακτικής, χρόνου αορίστου, φωνής ενεργητικής, προσώπου γ', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (προσκομίζω)
Π.χ. Για το δάνειο, θα χρειαστεί να προσκομίσετε αντίγραφο της αστυνομικής σας ταυτότητας.

Αρχικοί χρόνοι: προσκομίζω, προσκόμιζα, θα προσκομίζω, θα προσκομίσω, προσκόμισα, έχω προσκομίσει, είχα προσκομίσει, θα έχω προσκομίσει.

- **Ατασθαλίες:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, αριθμού πληθυντικού, πτώσης αιτιατικής (η ατασθαλία, -ας)
Π.χ. Η τράπεζά του, αρνείται να του δώσει δάνειο, γιατί είναι γνωστός για τις οικονομικές του ατασθαλίες.

Κλίση:

η ατασθαλία	οι ατασθαλίες
της ατασθαλίας	των ατασθαλιών
την ατασθαλία	τις ατασθαλίες

ατασθαλία

ατασθαλίες

- **Θα καθορίζει:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου μέλλοντα συνεχούς, φωνής ενεργητικής, προσώπου γ', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (καθορίζω)
Π.χ. Το οικονομικό προφίλ του πελάτη καθορίζει τη συμπεριφορά της τράπεζας απέναντί του.

Αρχικοί χρόνοι: καθορίζω, καθόριζα, θα καθορίζω, θα καθορίσω, καθόρισα, έχω καθορίσει, είχα καθορίσει, θα έχω καθορίσει

- **Θα προτιμούν:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου μέλλοντα συνεχούς, φωνής ενεργητικής, προσώπου γ', αριθμού πληθυντικού, συζυγίας β' (προτιμώ)
Π.χ. Οι πελάτες μας προτιμούν, γιατί εδώ εξυπηρετούνται πιο γρήγορα από οποιαδήποτε άλλη τράπεζα.

Αρχικοί χρόνοι: προτιμώ, προτιμούσα, θα προτιμώ, θα προτιμήσω, προτίμησα, έχω προτιμήσει, είχα προτιμήσει, θα έχω προτιμήσει

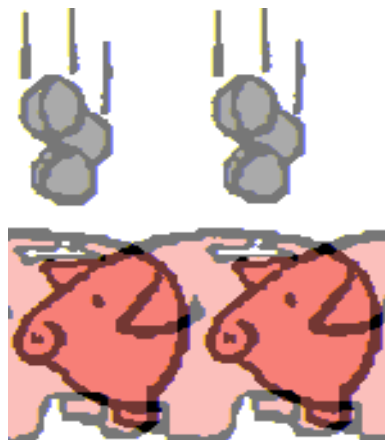
- **Υπογράφουμε:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου ενεστώτα, φωνής ενεργητικής, προσώπου α', αριθμού πληθυντικού, συζυγίας α' (υπογράφω)
Π.χ. Μα πώς θα εισπράξω την επιταγή αν δεν την υπογράψετε;

Αρχικοί χρόνοι: υπογράφω, υπέγραφα, θα υπογράφω, θα υπογράψω, υπέγραψα, έχω υπογράψει, είχα υπογράψει, θα έχω υπογράψει.

Άσκηση Κατανόησης

Σημειώστε τις σωστές προτάσεις με Σ και τις λάθος με Λ:

1. Υπάρχουν πολλών ειδών δάνεια, ανάλογα με τις ανάγκες των πελατών.
2. Η τράπεζα δε δίνει ποτέ δάνειο χωρίς την εγγύηση ενός τρίτου προσώπου.
3. Όλα τα δάνεια έχουν το ίδιο επιτόκιο.
4. Στην τράπεζα δεν μπορούμε να αλλάξουμε ευρώ σε δολάρια.
5. Όταν κάνουμε ανάληψη, παίρνουμε λεφτά από την τράπεζα, ενώ η κατάθεση είναι το ακριβώς αντίθετο.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Δευτερεύουσες τελικές προτάσεις

Τελικές λέγονται οι δευτερεύουσες προτάσεις που εισάγονται με τους τελικούς συνδέσμους **να, για να** και έχουν άρνηση **μη(ν)**.

Οι τελικές προτάσεις εκφέρονται κανονικά με **υποτακτική** (παρ. α, β), κάποτε όμως και με **οριστική παρατατικού**, όταν δηλώνεται **σκοπός ανεκπλήρωτος** (παρ. γ) ή όταν υπάρχει έλξη από το ρήμα παρελθοντικού χρόνου της κύριας πρότασης (παρ. δ).

Δηλώνουν το **σκοπό** για τον οποίο γίνεται αυτό που σημαίνει το ρήμα της κύριας πρότασης.

- Οι τελικές προτάσεις πρέπει να διακρίνονται από τις βουλητικές.
- Οι βουλητικές εισάγονται μόνο με το σύνδεσμο «να» και ποτέ με το «για να».
- Οι τελικές εισάγονται κυρίως με το «για να» και, όταν εισάγονται με το «να», αυτός μπορεί να αντικατασταθεί από το «για να».

Π.χ. Θέλω να δουλέψω (όχι όμως: θέλω για να δουλέψω – βουλητική)
 Ήρθα να δουλέψω (και: ήρθα για να δουλέψω – τελική)

Παραδείγματα

- α) Ήρθε **να μου δώσει κάτι πληροφορίες**.
- β) Έφυγε βιαστικά **για να μη χάσει το τρένο**.
- γ) Έπρεπε να ήσουν εκεί, **για να τον θαύμαζες**.
- δ) Ήρθε, αλλά δεν είχα χρήματα, **για να της έδινα**.
- ε) Κουράστηκε **να μας ικανοποιήσει όλους**.
- στ) Έκανε τα πάντα **για να τη συγχωρήσει η οικογένειά της**.

Ασκήσεις

1. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση για κάθε πρόταση:

1. Ήρθε για .....
 α) να μείνει   β) είχε μείνει   γ) να μένει
2. Έψαξα ..... παντού.
 α) να τον έβρισκα   β) να τον βρω   γ) να τον βρίσκω
3. Μιλάτε σιγά ..... το παιδί.
 α) να ξυπνήσετε   β) να μην ξυπνήσετε   γ) να μην ξυπνούσατε
4. Θα πάρουμε ταξί για ..... γρηγορότερα.
 α) να φτάνουμε   β) να έχουμε φτάσει   γ) να φτάσουμε
5. Ήταν καλύτερα να ερχόσαστε για .....
 α) να την συναντάτε
 β) για να μην την έχετε συναντήσει
 γ) να την συναντούσατε

2. Αντιστοιχίστε, φτιάχνοντας σωστές νοηματικά προτάσεις:

1. Τον άφησε	α) για να μην την πληγώσει.
2. Τα τιμώρησα	β) για να μην τον βρει η αστυνομία.
3. Κρυβόταν επί μήνες	γ) για να πετύχω σ' αυτή τη δουλειά.
4. Ήθελα να έβλεπες κι εσύ	δ) να μου έλεγες τη γνώμη σου.
5. Προσπάθησα πολύ	ε) για να μην το ξανακάνουν.

Παιχνιδόλεξα

Σταυρόλεξο

Δώστε τους ορισμούς και λύστε το σταυρόλεξο:

Οριζόντια

1. Με ένα τέτοιο δάνειο μπορούμε να μεγαλώσουμε την επιχείρησή μας.
2. Σε αυτή τη λίστα μπαίνουμε, αν κάνουμε οικονομικές ατασθαλίες.

Κάθετα

1. Όταν μειώνονται αυτά, το χρήμα γίνεται φτηνότερο.
2. Μερικές φορές είναι ακάλυπτη.
3. Εκεί πληρώνουμε.

	1				2			3				
1												
							2					

Κρεμάλα

Δώστε τους ορισμούς:

1. Εντολή μεταφοράς χρηματικού ποσού σε τραπεζικό λογαριασμό δικαιούχου. Ε _ _ _ _ _
2. Γενική αύξηση των τιμών, μείωση της πραγματικής αγοραστικής αξίας του χρήματος. Π _ _ _ _ _
3. Η πράξη κατά την οποία παίρνουμε (αποσύρουμε) χρήματα που έχουν κατατεθεί σε λογαριασμό τράπεζας. Α _ _ _ _ _
4. Έχει το σχήμα μικρού βιβλίου με τα ατομικά στοιχεία του κατόχου και του δίνει το δικαίωμα να κινεί χρήματα σε έναν λογαριασμό. Β _ _ _ _ _
5. Αυτός που εγγυάται επίσημα για την τήρηση μιας συμφωνίας. Ε _ _ _ _ _

Παζλ

Επιλέξτε το σωστό:

1. Σε λίγα λεπτά θα σας ..... το νέο σας βιβλιário.
 α. ετοιμάσουμε   β. ετοιμάσετε   γ. ετοιμάζουν
2. Θα ..... με κάρτα ή με μετρητά, κύριε Αντωνίου;
 α. πληρώνεις   β. πληρώσεις   γ. πληρώσετε
3. Τον επόμενο μήνα θα σας ..... μια επιταγή με τον μισθό σας.
 α. δώσετε   β. δώσω   γ. δίνεται
4. Για ..... ανάληψη, χρειάζεστε την αστυνομική σας ταυτότητα ή το διαβατήριό.
 α. να κάνετε   β. να μην κάνετε   γ. να κάνετε
5. Δεν χρειάζεστε οπωσδήποτε εγγυητή για ..... δάνειο.
 α. να παίρνετε   β. να πάρετε   γ. να έχετε πάρει

